

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРОГВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

КАБИНЕТ ПРЕДСЈЕДНИКА И ПОТПРЕДСЈЕДНИКА
Број: 01-4-03-3-471/23
Сарајево, 25.4.2023. године

РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ
Мехмеда Спахе 1
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Н/р г-дин. Драшко Милиновић, генерални директор

Предмет: Захтјев за усклађивање цијена јавних комуникационих услуга са годишњом стопом инфлације, доставља се

Поштовани господине Милиновић,

При Вањскортговинској/Спољнотрговинској комори Босне и Херцеговине дјелује Асоцијација за информационо комуникационе технологије у чијем раду активно учесвују и телеком оператори. Разматрајући глобални раст цијена и стопе инфлације, телеком оператори настоје наћи моделе који би омогућили једноставније и флексибилније корекције цијена телекомуникационих услуга, а како би превладали негативне ефекте инфлације на пословање.

Према извјештају Агенције за статистику БиХ ниво цијена у децембру 2022. године у односу на исти мјесец претходне године порастао је за 14,8% (Индекс потрошачких цијена у Босни и Херцеговини, децембар 2022.).

У оваквим околностима поскупљења производа и услуга, телеком оператори се налазе у ситуацији притиска на њихово пословање, без могућности усклађивања цијена својих услуга с актуелном стопом инфлације.

Инвестициона моћ телеком оператора је директно угрожена инфлаторним притисцима и растом трошкова, а што негативно утиче на могућност даљег инвестирања у остваривање циљева развоја широкопојасног приступа интернету као темељног предуслова развоја ИКТ индустрије. Истовремено, телеком оператори су под притиском да улажу више него икада на побољшање својих мрежа и производа како би корисницима пружили најбоље могуће корисничко искуство и услугу.

У многим европским земљама телеком оператори кроз своје опште услове пословања предвиђају усклађивање цијена са годишњом стопом инфлације, а што је у складу и са нашом тржишном законском регулативом, Законом о комуникацијама и Правилу 69/2013 о условима пружања јавних телекомуникационих услуга и односима с крајњим корисницима.

Примјер би могло бити мишљење Хрватске регулаторне агенције за мрежне дјелатности-ХАКОМ, везано за могућност усклађивања цијена јавних комуникационих услуга са годишњом стопом инфлације, те допуна истог.

Такође, издвојићемо и примјер British Telecom који сваке године прилагођава цијене одређених услуга у складу са стопом инфлације индекса потрошачких цијена (ЦПИ) плус 3,9%. Додатни раст цијена од 3,9% на годишњу стопу инфлације су образложили растом трошкова попут енергије и сл. На овај начин су за одређене услуге и производе од 31.03.2023. године примјенили ЦПИ за децембар 2022. године који је износио 10,5% +3,9% што је значило повећање цијена од 14,4%

Овдје указујемо и на пресуду Европског суда у предмету Ц-326/14 којом је потврђено да уговорна одредба садржана у општим условима пословања којом се предвиђа усклађење цијена с објективним индексом потрошачких цијена који утврђује јавно тијело, не представља прилагођавање, односно измјену уговорених услова која би крајњем кориснику дала право на раскид уговора без плаћања накнаде за превремени раскид:

"Члан 20. став 2. Директиве 2002/22/EZ Европског парламента и Савјета од 7. марта 2002. о универзалној услуги и правима корисника у вези с електронским комуникацијским мрежама и услугама (Директива о универзалној услуги), како је измијењена Директивом 2009/136/EZ Европског парламента и Савјета од 25. новембра 2009., треба тумачити на начин да прилагођавање тарифе за пружање услуга у вези с електронским комуникацијским мрежама или услугама, која се проводи примјеном уговорне одредбе о прилагођавању тарифе из општих услова продаје предузетнику који пружа те услуге, а којом се предвиђа да такво прилагођавање одговара објективном индексу потрошачких цијена који утврђује јавно тијело, не представља „прилагођавање уговорених услова“ у смислу те одредбе, која би претплатнику дала право на раскид уговора без накнаде."

Имајући у виду све наведено, овим путем предлажемо Регулаторној агенцији за комуникације сагледавање могућности и израду Упутства за могућност усклађивања цијена јавних комуникацијских услуга с годишњом стопом инфлације.

Таквим Упутством би требало прецизирати слједеће:

- Општи услови пословања могу садржавати одредбу према којој је крајњи корисник сагласан да оператер има право једном годишње ускладити цијене с годишњом стопом инфлације коју објављује Агенција за статистику БиХ.
- Ако општи услови пословања оператера садрже ову одредбу, крајњи корисник нема право на раскид уговора без накнаде у случају усклађивања цијене за износ који одговара износу који се добије када се годишња стопа инфлације коју је објавила Агенција за статистику, примјени на цијену која је предмет усклађивања.
- Ако оператер не усклади цијене током једне календарске године, исто се неће сматрати одрицањем од права на усклађење са стопом инфлације у следећим календарским годинама.

Такође, у циљу појашњења наведеног приједлога предлажемо организацију састанка са Регулаторном агенцијом у најкраћем могућем року.

Надамо се вашем разумијевању и уважавању.

С поштовањем,

